

# MALATYA AKÇADAĞ T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

**Rapor No:**  
2025/26

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 25/6/2025 tarihli ve 2025/412 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

## İÇİNDEKİLER

|                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>KISALTMALAR.....</b>                                           | <b>iii</b> |
| <b>I. GİRİŞ.....</b>                                              | <b>1</b>   |
| <b>II. GENEL BİLGİLER.....</b>                                    | <b>3</b>   |
| A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....                             | 3          |
| B. Personel.....                                                  | 3          |
| C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar.....                         | 4          |
| <b>III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....</b>                     | <b>4</b>   |
| A. Fiziksel Koşullar.....                                         | 4          |
| B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....        | 7          |
| C. Beslenme.....                                                  | 8          |
| D. Sağlık Hizmetleri.....                                         | 9          |
| E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....                             | 10         |
| F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler..... | 11         |
| G. Dış Dünya İle Etkileşim.....                                   | 13         |
| <b>IV. DEĞERLENDİRME ve TAVSİYELER .....</b>                      | <b>14</b>  |
| A. Değerlendirme .....                                            | 14         |
| B. Tavsiyeler.....                                                | 14         |
| 1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler.....                        | 14         |
| 2. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler..... | 16         |

## KISALTMALAR

|              |                                                                                                                                            |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ACEP</b>  | : Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi                                                                        |
| <b>BM</b>    | : Birleşmiş Milletler                                                                                                                      |
| <b>OPCAT</b> | : İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol |
| <b>TIHEK</b> | : Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu                                                                                                  |
| <b>UÖM</b>   | : Ulusal Önleme Mekanizması                                                                                                                |
| <b>UYAP</b>  | : Ulusal Yargı Ağı Projesi                                                                                                                 |

## I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un *“Kapalı Ceza İnfaz Kurumları”* başlıklı 8'inci maddesi şöyledir: *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 20-21/1/2025 tarihlerinde Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna<sup>1</sup> **habersiz** bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., Psikolog ..., Sağlık Teknisyeni ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Malatya Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Ziyaret Heyeti tarafından, UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilen görüşmede, İdareden Kurum kapasitesi, mahpusların<sup>2</sup> sayısı ve sınıflandırmaları dâhil olmak üzere Kurum hakkında güncel bilgiler edinilmiştir. Ziyaretin bir sonraki aşamasında, farklı suç türünden mahpusların bulunduğu odalar İdarenin dahli olmadan seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve alıkonulma koşulları yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK, ziyaretin amacı ve kapsamı hakkında bilgiler verilmiş; ziyaret sonrasında tespit, değerlendirme ve tavsiyeler içeren rapor hazırlanacağı, ilgili raporun hazırlığında gizliliğe riayet edileceği hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında, infaz ve koruma memurları ile diğer idari personel odalarda bulunmamıştır. Mahpuslarla yapılan görüşmelerin ardından Ziyaret Heyeti tarafından, servisler, ortak alanlar ve eklentilerde incelemelerde bulunulmuştur. Bu kapsamda sağlık servisi, psikososyal servis, eğitim ve öğretim servisi, merkez kontrol odası, mahkûm kabul alanı, geçici odalar, doku hasarı ve travma önleyici oda<sup>3</sup>, müşahade odaları, derslikler, konferans salonu, eş görüşme odaları, açık görüş alanları, kapalı görüş kabinleri, avukat görüşme alanları, kantin, mutfak, personel yemekhanesi, ziyaretçi odaları, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Ziyaretin son aşamasında Kurum İdaresi ile görüşme yapılarak ilk tespit ve gözlemler İdareye iletilmiştir. Görüşmede ayrıca, ziyaret sonrası bir rapor hazırlanacağı ve bu raporun ilgili kurumlarla paylaşılacağı, raporda yer alan tavsiyelerin uygulanmasının takibinin yapılacağı bilgileri Kurum İdaresi ile paylaşılmış; ziyaret tutanağı imza altına alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ile Başkanlık Makamının 7/1/2025 tarihli ve 46188 sayılı olurlu istinaden 20-21/1/2025 tarihlerinde, Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve görüşmelerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

<sup>1</sup> Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

<sup>2</sup> Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükümsüzleri ifade etmektedir.

<sup>3</sup> Yumuşak oda veya süngerli oda olarak da bilinmektedir.

## II. GENEL BİLGİLER

### A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Malatya il merkezine 35 kilometre uzaklıktaki Akçadağ ilçesinde bulunan Kurum 2019 yılında faaliyete geçmiştir. Kuruma toplu taşıma araçları ile ulaşım sağlanabilmektedir.

10. Kurumun artırılmış kapasitesi 1344 kişidir.

11. Kurumda; idari bölüm, sağlık servisi, psikososyal servis, eğitim ve öğretim servisi, açık ve kapalı spor alanı, açık görüş alanları, kapalı görüş kabinleri, avukat görüşme odaları, eş görüşme odaları, konferans salonu, derslikler, bilgisayar sınıfı, merkez kontrol odası, Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi odaları, kütüphane, personel yemekhanesi, çamaşırhane, yumuşak oda, mescit, kantin, arama odaları ve müşahade odaları bulunmaktadır.

### B. Kurum Personeli

12. Kurumda 399 personel görev yapmakta olup, personelin ünvan ve sayı dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

| ÜN VAN                     | PERSONEL SAYISI |
|----------------------------|-----------------|
| Kurum Müdürü               | 1               |
| Kurum İkinci Müdürü        | 3               |
| İdare Memuru               | 4               |
| Diş Hekimi                 | 1               |
| Psikolog                   | 6               |
| Sağlık Memuru              | 1               |
| Hemşire                    | 2               |
| Öğretmen                   | 6               |
| Sayman                     | 1               |
| Memur                      | 1               |
| İnfaz ve Koruma Baş Memuru | 2               |
| İnfaz ve Koruma Memuru     | 324             |
| Bilgisayar İşletmeni       | 4               |

|                        |            |
|------------------------|------------|
| Kâtip                  | 9          |
| Hizmetli               | 1          |
| Kaloriferci            | 1          |
| Aşçı                   | 3          |
| Teknisyen              | 7          |
| Şoför                  | 21         |
| Ambar Memuru           | 1          |
| <b>TOPLAM PERSONEL</b> | <b>399</b> |

13. İdare, personele görev alanıyla bağlantılı eğitimler ile “İnsan Hakları” konulu eğitim verildiğini ancak “İşkence ve Kötü Muamele Yasağı” özelinde bir eğitim verilmediğini belirtmiştir.

### C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar

14. Ziyaret tarihinde Kurumda 1.935 mahpus bulunmaktadır. Bu mahpusların 44’ü kadın, 1’i suça sürüklenen çocuktur.

15. Kurumda 4 fiziksel engelli mahpus ve 122 kronik hastalığı olan mahpus bulunmaktadır.

16. Kurumda 52 yabancı uyruklu mahpus bulunmaktadır.

## III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

### A. Fiziksel Koşullar

17. Kurum bünyesinde 104 tek kişilik oda, 70 çoklu oda, 2 sağlık servisine ait müşahade odası ve 2 geçici oda bulunmaktadır. Çoklu odaların 54’ünün 20 kişilik, 16’sının ise 10 kişilik olduğu belirtilmiştir. Tek kişilik odaların içerisinde 1 adet yatak, 2 katlı olan çoklu odaların üst katındaysa ranzalar bulunmaktadır. Ziyaret tarihinde çoklu odalarda kalabalıklaşma durumunun söz konusu olduğu, yer yatağında yatan mahpusların olduğu ve dolapların ortak kullanıldığı görülmüştür.

18. Kurumda 3 sigara içilmeyen oda bulunmaktadır.

**19.** Tek kişilik odalarda 1'er banyo ve tuvalet, çoklu odalarda ise 1'er banyo ve 2'şer tuvalet bulunmaktadır.

**20.** Odaların tamamının içerisinde mahpusların kullanımına uygun mutfak alanı mevcuttur.

**21.** Tek kişilik odaların her 4'ü için 1 havalandırma alanı, çoklu odalarinsa müstakil havalandırma alanı bulunmaktadır. Havalandırma kapılarının gün doğumunda açıldığı ve gün batımında kapandığı belirtilmiştir. Tek kişilik odada kalan mahpuslar günde 1 saat, çoklu odalarda kalanlarsa gün boyu havalandırma alanına çıkabildiklerini ifade etmiştir.

**22.** Kurumda 2 yumuşak oda bulunmaktadır. Ziyaret Heyetinin yumuşak odada yaptığı incelemede; doğal ışık gereksiniminin tavana yakın konumlandırılmış demir parmaklıklı kırılmaz camlı pencereyle sağlandığı, tavana monte edilmiş 1 adet kamera bulunduğu ancak kamera kayıtları izlendiğinde kör noktaların olduğu, oda kapısı ve duvarların yumuşak malzeme ile kaplandığı ancak odanın içerisinde bulunan tuvaletin yumuşak malzemeden yapılmadığı, odalardan birinin duvarlarındaki yumuşak malzemenin deforme olması nedeniyle yapılan tamir işlemi sırasında kullanılan yapıştırıcı malzemenin kokuya neden olduğu tespit edilmiştir. Yumuşak oda kayıt defteri üzerinde yapılan incelemede; kayıtların genel olarak düzenli tutulduğu, odanın en son 7/1/2025 tarihinde kullanıldığı anlaşılmıştır.

**23.** Kurumda 6 eş görüşme odası bulunmaktadır. Ziyaret Heyetinin eş görüşme odalarında yaptığı incelemede; odalarda çift kişilik yatak, masa, sandalye, buzdolabı, klima, acil çağrı butonu ile ayrı bir bölümde tuvalet ve banyo bulunduğu; odaların genel olarak temiz olduğu görülmüştür. İdare, 2024 yılı içerisinde 35 mahpusa eş görüşme ödülü verildiğini belirtmiştir.

**24.** Kurumda 2 geçici oda bulunmaktadır. Ziyaret Heyetinin geçici odalarda yaptığı incelemede; 8 adet ranza, masa, sandalye, mutfak alanı, görüntülü görüşme kabini ve acil çağrı butonu ile ayrı bir bölümde tuvalet ve banyo bulunduğu görülmüştür. Gerçekleştirilen incelemede geçici odanın temiz olmadığı, yatak çarşafları ve yastık bulunmadığı tespit edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; geçici odada en uzun kalan kişinin 2 gündür bulunduğunu, bu süre zarfında hiç havalandırmaya çıkarılmadıklarını ifade etmiştir.

**25.** Ziyaret Heyetinin anne yanında kalan çocukların bulunduğu odada yaptığı incelemede; odanın 2 katlı olduğu, yaşam alanında masa, sandalye, televizyon, buzdolabı gibi eşyalar bulunduğu, yatakların bulunduğu üst kata çıkmak için kullanılan merdivenlerde çocukların düşmesini önlemek için kaymaz bant uygulaması yapılmadığı ve yatak alanından merdivene geçişi önleyen bir kapı bulunmadığı görülmüştür.



**26.** İdare, Kuruma giriş esnasında her mahpusa 2 adet battaniye, 1 adet nevresim ve 1 adet yastık verildiğini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin odalarda yaptığı incelemede; mahpusların yeterli sayıda battaniyesi olduğu ancak bazı mahpusların nevresimlerinin eksik olduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; Kuruma girişte kendilerine yatak çarşafı ve yastık verilmediğini, yatak çarşafı ve yastıklarını kantinden almaları gerektiğinin belirtildiğini ifade etmiştir.

**27.** İdare, fiziksel engellilerin bulunduğu odaların tuvalet alanında düzenleme yapıldığını belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin engelli ve hastaların tutulduğu odada yaptığı incelemede; odanın iki katlı olduğu, üst katta bulunan yatak alanına oda içinde bulunan merdivenlerin kullanımıyla erişilebildiği, tuvaletin klozet şeklinde olduğu ancak tuvalet ve banyoda tutunma barı olmadığı görülmüştür.

**28.** İdare, odaların temizliğinin mahpuslar tarafından yapıldığını belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin odalar ve ortak alanlarda yaptığı incelemede; odaların ve ortak alanların genel itibarıyla temiz olduğu görülmüştür.

**29.** Odalarda acil durum butonları olduğu görülmüş, ziyaret edilen odalardan biri haricinde butonların çalışır vaziyette olduğu anlaşılmıştır.

**30.** Kurum, doğalgaz yakıtı kullanılan kalorifer sistemi aracılığıyla ısıtılmaktadır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; kış aylarında kaloriferlerin kesintisiz çalıştırıldığını, ısınma sorunu yaşamadıklarını ifade etmiştir.

**31.** Kurumun su ihtiyacı 4 adet sondaj kuyusu vasıtasıyla sağlanmaktadır. İdare, her mahpusun günlük kullanımı için 60 litre sıcak su ve 150 litre soğuk su sağlandığını belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; günlük 60 litre sıcak suyun kış aylarında yeterli olmadığını ifade etmiş, sıcak su kotasının kış aylarında artırılıp yaz aylarında düşürülmesi talebinde bulunmuştur.

**32.** Ziyaret Heyetinin çamaşırhanede yaptığı incelemede; 6 adet çamaşır makinesi ve 6 adet kurutma makinesi bulunduğu görülmüş, ücreti karşılığında çamaşır yıkama ve kurutma işlemi yapıldığı belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen kadın mahpuslar; çamaşırhaneyi kullanamadıklarını, çamaşırlarını elde yıkadıklarını ifade etmiştir. İdare, kadın mahpuslar için ayrı çamaşır makinesi temin edilerek ücretsiz yıkama hizmeti sunulacağını belirtmiştir.

**33.** İdare, ayda bir kez ilaçlama yapıldığını belirtmiştir. İncelenen ilaçlamaya ilişkin evraklardan; en son 4/12/2024 tarihinde ilaçlama yapıldığı anlaşılmıştır.

**34.** Kurumda 398 adet güvenlik kamerası ve kameralarla bağlantılı 27 adet monitör bulunmakta olup, merkez kontrol odasında görev yapan 3 infaz ve koruma memurunun sürekli izleme yaptığı belirtilmiştir. Ziyaret Heyetinin merkez kontrol odasında yaptığı incelemede;

geçmişe dönük kamera kayıtlarının en az 6 ay saklandığı anlaşılmış, kamera kayıt sistemleri arasında bulunan NVR6 adlı sistemin geçmişe dönük izleme yaparken donma sorunu oluşturduğu görülmüştür. İdare, sistem arızasının yakın zamanda giderildiğini fakat bir süre sonra yeniden meydana geldiğini belirtmiştir.

35. Kurumda yer alan çoklu odaların ortak kullanım alanlarında kamera bulunmakta tekli odalarda kamera bulunmamaktadır. Çoklu odaların ortak yaşam alanına açılan koridor kapılarının önlerinde kör nokta bulunduğu görülmüştür.

## **B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri**

36. İdare, mahpusların Kuruma kabul sürecinin; kimlik ve mahkûmiyete ilişkin evrakların incelenmesi, mahpusun beraberinde getirdiği eşyaların X-Ray cihazından geçirilmesi, Kuruma girişi yasaklı olan eşyaların emanete alınması, mahpusun duyarlı kapıdan geçirilmesi, gerekmesi durumunda detaylı üst aramasının yapılması, parmak izinin alınması, fotoğrafının çekilmesi, Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) Bilişim Sistemi üzerinden kaydının yapılması ve geçici odaya yerleştirilmesi şeklinde olduğunu belirtmiştir.

37. Ziyaret Heyetinin mahkûm kabul alanında yaptığı incelemede; girişi perde ile kapatılmış 2'si kadınlar, 2'si erkekler için olmak üzere toplam 4 arama odası bulunduğu, odaların içerisinde 1'er sandalye ve ayakkabısız olarak üzerinde durmak için karton bulunduğu, mahremiyetin sağlanması için kamera bulunmadığı, arama önlüklerininse mahkûm kabul birimi personelinin odasının önünde bulunan dolapta muhafaza edildiği görülmüştür.

38. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan bir kısmı, Kuruma giriş ve çıkışlarda yapılan arama esnasında önlük verildiğini ifade etmişken, bir diğer kısmı arama esnasında önlük verilmediğini ifade etmiştir. İdare, güvenlik riski oluşturabilecek ciddi emarelerin varlığı ve bu emarelerin başka bir şekilde tespitin mümkün olmadığı durumlarda, mahpusların hiç kimsenin göremeyeceği ve görüntü kaydeden bir cihazın bulunmadığı bir odada, mevzuata uygun olarak önlük giydirilerek, ölçülülük ilkesi göz önünde bulundurularak insan onuruna uygun şekilde arandığını; yapılan aramanın tutanakla kayıt altına alınıp mahpusa tebliğ edildiğini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin mahpusların Kuruma kabul edildiği zamana ait rastgele seçilen kamera görüntüleri üzerinde yaptığı incelemede; mahpusların kayıt işlemlerinden sonra arama odası dışında kıyafetleri çıkarılmadan arandığı görülmüştür. Detaylı aramanın yapıldığı odalarda mahremiyetin sağlanması için kamera bulunmadığından bu alanda yapılan aramalara ilişkin izleme yapılamamıştır.

39. İdare, kabul işlemleri sonrasında mahpuslara Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan “*Hükümlü ve Tutuklu El Kitabı*”nın verildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; odalarında söz konusu kitapçıktan bulunduğunu ifade etmiştir.

40. İdare, sayımların sabah ve akşam olmak üzere günde 2 defa, hava şartları doğrultusunda havalandırma bahçesinde veya ortak kullanım alanında gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar da söz konusu durumu teyit etmiştir.

41. İdare, mahpus dilekçelerinin sabah sayımlarında toplanarak konusuna göre tasnif edilip birimlere teslim edildiğini, mahpusların talep etmesi durumunda dilekçe çıkış numaralarının mahpuslara verildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan bir kısmı; dilekçelere dönüş yapılmasında ve dilekçelerin ilgili makamlara gönderilmesinde bir sorun yaşanmadığını ifade etmişken; bir kısmı da dilekçelerine cevap alamadıklarını, çıkış numaralarının kendilerine verilmediğini ifade etmiştir.

42. İdare, son 1 yıl içerisinde Kurum personeli hakkında 26 kötü muamele iddiası içeren şikâyetle bulunulduğunu, ilgili şikâyetler üzerine başlatılan soruşturma süreçlerinin devam ettiğini belirtmiştir. Ziyaret tarihinde görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; kendilerine karşı işkence ve kötü muamele konusu olabilecek herhangi bir davranışta bulunulmadığını, genel olarak İdare ve diğer Kurum personelinin kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından memnun olduklarını ifade etmiştir.

### **C. Beslenme**

43. İdare, yemeklerin haftalık olarak belirlenen yemek listeleri doğrultusunda Kurum mutfağında hazırlandığını ve odalarda kalan kişi sayısına göre porsiyonlara ayrılarak dağıtıldığını belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan bir kısmı, yemeklerin miktarının yetersiz olduğunu ifade etmişken, bir kısmı yemeklerin yeterli olduğunu ifade etmiş; haftalık yemek listelerinin odalara dağıtılması talebinde bulunmuştur. Ziyaret tarihlerinde öğle yemeği Ziyaret Heyeti tarafından Kurumda yenilmiş; öğle yemeğinin lezzet, miktar ve çeşitliliği yeterli bulunmuştur.

44. İdare, hastalıkları nedeniyle diyet yemekleriyle beslenmesi gereken mahpuslara haftalık yemek listesinde yer alan öğünlerin şekersiz, tuzsuz ve salçasız olarak verildiğini belirtmiştir.

45. İdare, anne yanında kalan çocuklara süt, mama, meyve suyu, meyve, bisküvi gibi ek gıdalar verildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar da bu durumu teyit etmiştir.

**46.** Kurum bünyesinde kantin bulunmaktadır. İdare, kantinde satılan ürün çeşitlerini ve satış fiyatlarını gösteren listelere Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında oluşturulmuş sistem üzerinden ulaşarak sipariş verilebildiğini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin kantinde yaptığı incelemede; ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu, ürünlerin son tüketim tarihlerinin geçmediği ve uygun saklama koşullarında tutulduğu değerlendirilmiştir.

**47.** İdare, mahpusların içme suyu ihtiyacını şebeke suyuyla veya kantinden satın alabildikleri ambalajlı sularla karşılayabildiklerini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin yaptığı evrak incelemesinde; Kurumda kullanılan yemekhane çeşmesinden ve depo çeşmesinden alınan numunelerin 28/11/2024 tarihinde Malatya İl Sağlık Müdürlüğü tarafından analiz edildiği; yemekhane çeşmesinden alınan numuneye ait analiz sonucunun 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik’e uygun olduğu ancak depo çeşmesinden alınan numunenin koku, renk ve bulanıklık parametreleri yönünden uygun olmadığı görülmüştür. 15/10/2024 tarihli bir önceki analize ilişkin evraklar incelendiğindeyse; yemekhane çeşmesinden ve depo çeşmesinden alınan numunelerin her ikisinin de mezkûr Yönetmelik’e uygun olduğu anlaşılmıştır.

#### **D. Sağlık Hizmetleri**

**48.** Kurumun sağlık servisinde muayene odaları, pansuman ve iğne odası, ilaçların takibinin yapıldığı sağlık memuru odası, kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçların muhafaza edildiği ilaç odası, hekim odası ve personel dinlenme odası bulunmaktadır. Serviste, Malatya İl Sağlık Müdürlüğü tarafından görevlendirilen 1 aile hekimi, 1 geçici görevli dış hekim ile kadrosu kurumda olan 1 dış hekim, 1 sağlık memuru ve 2 hemşire hafta içi her gün, tam zamanlı görev yapmaktadır.

**49.** Ziyaret Heyetinin sağlık servisinde yaptığı incelemede; *pediatrik acil çantası*, *ambu* ve *aspirasyon sondaları* bulunmadığı tespit edilmiştir.

**50.** İdare, hekim tarafından reçetelenen ilaçların Akçadağ İlçesinde bulunan anlaşmalı eczanelerden temin edildiğini belirtmiştir.

**51.** İdare, kontrollü kullanıma tabi kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçların kilitli odada saklandığını, bu ilaçların belirlenen doz ve aralıklarda hazırlanıp imza karşılığında mahpuslara verildiğini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin bu odada yaptığı incelemede; kilitli dolap içerisinde muhafaza edilen kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçların bulunduğu görülmüş; odaya yalnızca görevli hemşirenin girebildiği öğrenilmiştir.

52. İdare, her odaya ait bir muayene günü belirlendiğini, muayene günü gelen odalardaki mahpusların muayene taleplerinin dilekçeyle alındığını, günde 100-120 hastanın muayene edildiğini, acil durumlarda muayene gününün beklenmesi kuralı dâhil olmak üzere herhangi bir kısıtlama olmadan muayene yapıldığını, son 1 yıl içerisinde sağlık servisi tarafından 20.000'e yakın muayene yapıldığını, aylık ortalama 400 mahpusun da hastane sevkini gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; her odanın 3 haftada 1 olacak şekilde sağlık servisine çıkma günü olduğunu, sağlık servisine çıkma günlerinde 8 kişilik bir kota uygulandığını, acil durumlardaysa sağlık servisi gününü beklemeden doğrudan muayeneye gidebildiklerini ifade etmiştir.

53. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan 17'si; sağlık servisiyle ilgili çeşitli sorunlarını dile getirmiştir. İlgili mahpusların sağlık dosyaları incelenmiş; gerekli işlemlerin yapıldığı ve kayıtların düzenli tutulduğu anlaşılmıştır.

54. İdare, muayenesi yapılan mahpusların hekim tarafından gerekli görülmesi durumunda, Jandarma Bölük Komutanlığı sevk planı dâhilinde sevklerinin yapıldığını, acil bir durum olması halinde 112 Acil Çağrı Merkezi ekiplerine haber verilerek gerekli işlemlerin yapıldığını belirtmiştir.

55. Ziyaret Heyetinin sağlık servisinin dış hekimliği bölümünde yaptığı incelemede; dolgu, çekim gibi işlemlerin yapıldığı, diğer işlemler için hastaneye sevk süreci başlatıldığı, tedavi için gerekli malzemelerin bulunduğu, kullanılan malzemelerin temizliği için sterilizasyon/dezenfeksiyon cihazlarının mevcut olduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen dış hekimi; iş ve işlemlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için dış teknisyeni ihtiyacı bulunduğunu ifade etmiştir.

56. Kurumda açlık grevinde olan 3 mahpus bulunmaktadır. İdare, açlık grevine başlayan mahpusların günlük kilo ölçümlerinin yapıldığını, hayati risk tespiti durumunda ileri tetkik ve tedaviye gönderildiğini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin sağlık servisi kayıtları üzerinde yaptığı incelemede; gerekli işlemlerin yapıldığı görülmüştür.

## **E. Psikososyal Servis Hizmetleri**

57. Kurumun psikososyal servisinde 1 grup çalışma odası, 2 bireysel görüşme odası ve idari katta yer alan büro bulunmaktadır. Serviste 6 psikolog ve 3 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Psikososyal servis tarafından grup çalışmaları, bireysel görüşmeler, sosyal kültürel etkinlikler, seminerler, konferanslar ve intihar vaka toplantıları yapılmakta olduğu ifade edilmiştir.

**58.** İdare, mahpusların kabul işlemleri sırasında yapılan rutin görüşmeler dışında dilekçe ile talep etmesi halinde psikososyal servis görüşmesi yapabildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; kabul işlemleri sonrasında birkaç gün içinde psikolog görüşmesinin yapıldığını ve talep ettikleri takdirde genellikle psikososyal serviste görüşme gerçekleştirebildiklerini ifade etmiştir. Serviste görevli psikolog; günde 60-70 bireysel görüşme dilekçesi geldiğini fakat bu dilekçelerin çoğunun içeriğinin psikososyal servisle ilgili olmadığını, günde ortalama 20-30 bireysel görüşme yapıldığını ve görüşmeler esnasında infaz ve koruma memurlarının odada bulunduğunu, ayrıca ziyaret tarihinden bir önceki hafta itibarıyla 3 grup çalışmasının tamamlandığını belirtmiştir.

**59.** Psikososyal servis evrakları üzerinde yapılan incelemede; dilekçe ile görüşme talebinde bulunmasına karşın görüşme yapılmamış mahpusların olduğu, mahpuslarla görüşme yapıldığı halde bazı dilekçelerin UYAP Bilişim Sistemi'ne kaydedilmediği anlaşılmıştır.

**60.** Görüşme yapılan psikososyal servis görevlileri; ekonomik durumu kötü olan mahpuslara Kızılay dâhil olmak üzere çeşitli sosyal yardım dernek ve vakıflarından yardım sağlandığını belirtmiştir.

**61.** Anne yanında kalan çocuklar için Kurumda kreş bulunduğu, kreşin zemininin yumuşak malzeme ile kaplı olduğu, kreşte çocuklar için çeşitli oyuncakların bulunduğu görülmüştür. Kreşte görevli öğretmen bulunmadığından çocukların anneleri ile birlikte kreşe çıkarıldıkları bilgisi edinilmiştir.

#### **F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler**

**62.** Kurumun eğitim ve öğretim servisinde 4 derslik, 2 bilgisayar sınıfı, 1 kütüphane, 160 kişilik 1 konferans salonu ve 1 personel odası bulunmaktadır. Serviste 6 öğretmen ve 2'si kütüphanede görevli 4 infaz ve koruma memuru çalışmaktadır.

**63.** İdare, Kurumda farklı düzeylerde eğitimine devam eden toplam 282 mahpus olduğunu belirtmiştir.

**64.** Kurumda bulunan kütüphanede toplam 4.976 adet kitap bulunduğu, mahpusların ayrıca Akçadağ İlçe Halk Kütüphanesinde yer alan 13.249 adet kitaptan da yararlanabildiği belirtilmiştir. Ziyaret Heyetinin kütüphanede yaptığı incelemede; *Braille* alfabesiyle yazılmış bir Kur'an-ı Kerim ve bir roman bulunduğu görülmüş; yabancı dilde kitap sayısının yetersiz olduğu değerlendirilmiştir.

**65.** İdare, tek kişilik odalarda kalan mahpusların toplam 15, çoklu odalarda kalan mahpusların toplam 7 adet kitabı yanlarında bulundurabildiğini belirtmiştir. Görüşme

gerçekleştirilen mahpuslar, kütüphaneden aldıkları kitapların değişiminin 15 günde bir yapıldığını ifade etmiştir.

**66.** Kütüphanede bulunan kitapların listesinin odalara sadece kitap ismi yer alan bir doküman olarak dağıtıldığı görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; kitap listesine yazar ve sayfa sayısı gibi bilgilerin de eklenmesi talebinde bulunmuştur.

**67.** Kurumda manevi rehberlik kapsamında; 2 vaiz, 2 imam-hatip, 2 infaz ve koruma memuru ile haftada 1 gün Kuruma gelen 1 vaize görev yapmaktadır. Bu kapsamda; cuma günü hariç hafta içi 4 gün Kur'an-ı Kerim ve hafızlık kursları verildiği, mahpuslarla bireysel görüşmeler gerçekleştirildiği, 2 ayda bir oda ziyaretleri yapıldığı bilgisi edinilmiştir.

**68.** Ziyaret Heyeti tarafından açık ve kapalı spor salonlarında yapılan incelemede; kapalı spor salonunun kullanıma uygun olduğu, içerisinde gerekli spor malzemelerinin bulunduğu fakat açık spor salonunda bulunan halı sahanın yer yer sökülmüş ve yıpranmış olduğu, duvarlarının dökülmüş olduğu ve tadilata ihtiyaç duyduğu görülmüştür.

**69.** İdare, Kurumda bulunan açık ve kapalı spor salonundan, çoklu odaların açık görüş haftaları hariç haftada 1 defa açık spor salonuna, takip eden haftada 1 defaysa kapalı spor salonuna çıkabilecek şekilde yararlanabildiğini belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar bu durumu teyit etmiştir. Ziyaret Heyetinin açık ve kapalı spor salonunun kullanımına ilişkin kamera görüntüleri üzerinde yaptığı incelemede; bu alanların haftada 30-45 dakika aralığında kullandırıldığı görülmüştür.

**70.** Kurumda aktif olarak devam eden kurs adları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

| <b>Aktif Olarak Devam Eden Kurs</b> |                                  |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| <b>1</b>                            | Bağlama Kursu                    |
| <b>2</b>                            | Berberlik Kursu                  |
| <b>3</b>                            | Çağrı Merkezi Elemanı Kursu      |
| <b>4</b>                            | Kur'an'ı Kerim ve Hafızlık Kursu |
| <b>5</b>                            | Okuma Yazma Kursu                |
| <b>6</b>                            | Resim Kursu                      |

**71.** Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, kursların çeşitliliğinin ve kapasitesinin artırılması talebinde bulunmuştur. İdare, geçmiş dönemde mahpuslara yönelik terzilik kurslarının verildiğini, bu kursların tekrar açılacağını belirtmiştir.



72. İdare, Kurumda kantin, terzihane, çamaşırhane ve fotoğraf atölyesi olmak üzere toplamda 4 adet iş kolu bulunduğunu; bu alanlarda görev yapan memurlara ek olarak kantinde 14, terzihanede 2, çamaşırhanede 2 mahpusun çalıştırıldığını belirtmiştir.

### **G. Dış Dünya İle Etkileşim**

73. Kurumda ACEP kapsamında oluşturulmuş görüntülü görüşme sistemi mevcuttur. 5275 sayılı Kanun'un "*Hükümlünün Telefon İle Haberleşme Hakkı*" başlıklı 66'ncı maddesi ile 28/10/2005 tarihli ve 25980 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "*Telefonla Görüşme Hakkı*" başlıklı 74'üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde açık görüş haftası dışındaki haftalarda kapalı görüş hakkından yararlanmayı tercih etmeyen mahpuslar haftada 60 dakika, kapalı görüş hakkından yararlanmayı tercih eden mahpuslarsa haftada 30 dakika görüntülü görüşme yapabilmektedir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; ACEP kapsamında oluşturulmuş sistemi sorunsuz bir şekilde kullanabildiklerini ifade etmiştir.

74. Kurumda 20 adet ankesörlü telefon bulunmaktadır. İdare, tek kişilik odalarda kalan ağırlaştırılmış müebbet cezası mahkûmlarının mevzuata uygun olarak 15 günde bir 10 dakika, tek kişilik odalarda kalan diğer mahpuslarsa haftada 10 dakika telefonla görüşme hakkının bulunduğunu belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar bu durumu teyit etmiştir.

75. Kurumda 4'ü 20 kişilik, 2'si 10 kişilik toplamda 6 açık görüş odası ile 36 adet kapalı görüş kabini bulunmaktadır. İdare, mahpusların ayda 1 açık görüşe, 3 defa da kapalı görüşe çıkabildiklerini belirtmiştir. Ziyaret Heyetinin açık ve kapalı görüş alanlarının kullanımına ilişkin kamera görüntüleri üzerinde yaptığı incelemede; Kurumda açık görüş ve kapalı görüş süresinin 40 - 45 dakika arası olduğu anlaşılmıştır.

76. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar; açık görüş saatlerinin çok erken ya da geç saatlerde olması durumunda uzak mesafeden gelen mahpus yakınları için zorluk doğurduğunu ifade etmiş; ziyaret saatlerinin uzak mesafeden gelen ziyaretçilerin durumu göz önünde bulundurularak ayarlanmasını talep etmiştir. İdare; ziyaret saatlerinin odalar bazında ayarlandığını, talep halinde, odaların uygunluk durumuna göre yer değişiklikleri yapılabileceğini ifade etmiştir.

77. Kurumda 8 avukat görüşme odası bulunmaktadır. Ziyaret Heyetinin avukat görüşme odalarında yaptığı incelemede; odalarda masa ve sandalye bulunduğu, ses yalıtımının camlı bir bölme aracılığıyla sağlandığı anlaşılmıştır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar;



avukat görüşme odasında avukatları ile görüşebildiklerini, bu konuda herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmadıklarını ifade etmiştir.

**78.** Odalarda bulundurulabilen televizyonlarda 25 adet televizyon kanalının mevcut olduğu görülmüştür. Ziyaret Heyetinin televizyon kanal listesi üzerinde yaptığı incelemede; anne yanında kalan 0-6 yaş arası çocuklar için bir çizgi film kanalının olmadığı anlaşılmıştır.

#### **IV. DEĞERLENDİRME ve TAVSİYELER**

##### **A. Değerlendirme**

**79.** TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum Müdürünün ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

##### **B. Tavsiyeler**

###### **1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler**

**80.** Personelin hizmet içi eğitim müfredatına işkence ve kötü muamele yasağı özelinde eğitimlerinin dâhil edilmesi,

**81.** Yumuşak odalarda kör nokta kalmaması amacıyla kamera sayısının 2'ye çıkarılması, odalarda bulunan tuvalet taşının kaldırılarak yerine standartlara uygun şekilde yumuşak malzeme ile kaplanmış bir gider yapılması; yumuşak odalardan birinde mevcut olan koku probleminin giderilmesi için odanın havalandırılması,

**82.** Geçici odanın temizliği hususuna dikkat edilmesi, burada kalan mahpuslara yatak çarşafı ve yastık verilmesi, günün belirli saatlerinde havalandırmaya çıkmalarının sağlanması,

**83.** Anne yanında kalan çocukların kaldığı odada bulunan merdivenlere çocukların düşmesini önlemek için kaymaz bant uygulaması ve yatak alanından merdivene geçişi önleyen bir kapı yapılması,

**84.** Kuruma girişte her mahpusa yatak çarşafı ve yastık verilmesi<sup>4</sup>,

---

<sup>4</sup> Birleşmiş Milletler, Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar, Kural 13: "Mahpuslara kalmaları için ayrılan bütün yerlerde ve özellikle uyumak için kaldıkları yerlerde, iklim şartlarına ve ayrıca metreküpteki hava

**85.** Fiziksel engeli bulunan mahpusların yerleştirildiği odanın erişilebilirlik şartlarını taşıyacak şekilde düzenlenmesi; bu kapsamda tuvaletlere ve banyolara tutunma barları yapılması<sup>5</sup>,

**86.** Odalarda bulunan her mahpusa sağlanan günlük 60 litrelik sıcak su miktarının imkânlar ölçüsünde artırılması,

**87.** Kadın mahpusların çamaşırvhaneyi kullanamadıkları göz önünde bulundurularak kadınlar için ayrı çamaşır makinesi temin sürecinin hızlandırılması,

**88.** Kamera kayıt sistemleri arasından bulunan NVR6 adlı sistemde ortaya çıkan arızanın giderilmesi,

**89.** Ortak yaşam alanına açılan oda kapılarının önlerindeki kör nokta sorununun giderilmesi için çalışma yapılması,

**90.** Detaylı arama sırasında istisnasız olarak tüm mahpuslara tek kullanımlık önlük verilmesi<sup>6</sup>,

**91.** Dilekçelerin cevaplandırılması ve dilekçe çıkış numaralarının mahpuslara verilmesi hususlarında azami dikkatin gösterilmesi,

**92.** Mahpusların haftalık yemek listelerinden haberdar olmasının sağlanması,

**93.** Kurumda kullanılan depo çeşmesinden alınan 28/11/2024 tarihli numunelerin analiz sonuçlarının koku, renk ve bulanıklık parametreleri yönünden İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik'e uygun olmadığından hareketle; ilgili depo bakımının yapılarak sorunun giderilmesi,

**94.** Sağlık servisinde ihtiyaç duyulan *pediatrik acil çantası, ambu ve aspirasyon sondası* eksikliklerinin giderilmesi,

**95.** Psikososyal servisle görüşme talebinde bulunan mahpusların tamamıyla belirli bir program dâhilinde görüşme yapılması; görüşmelerle bağlantılı belgelerin UYAP Bilişim Sistemi'ne kaydedilmesi,

**96.** Kurum kütüphanesindeki yabancı dilde yazılan kitap sayısının imkânlar ölçüsünde artırılması,

---

*miktarına, asgari metrekare alana, ısıtılmaya, ısıtmaya ve havalandırmaya gerekli özen gösterilerek sağlıklı ilgili bütün gereksinimler karşılanır."*

<sup>5</sup> BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 14'üncü Maddesi: "Taraflar Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar."

<sup>6</sup> Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34'üncü Maddesi: "(a) ...Arama sırasında hükümlüye tek kullanımlık giyim önlüğü verilir. b) Arama sırasında önce bedenın üst kısmındaki giysiler çıkartılır, bedenın alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkartılır. Bu giysiler de mutlaka aranır."

**97.** Açık spor salonunda bulunan halı sahanın imkânlar ölçüsünde onarılması,

**98.** Kursların çeşitliliğinin ve kapasitelerinin artırılması amacıyla başlatılan çalışmalarının hızlandırılması<sup>7</sup>,

**99.** Anne yanında kalan 0-6 yaş arası çocuklar için televizyon kanalı eklenmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

## **2. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler**

**100.** Kurumda artırılmış kapasitenin üzerinde mahpus bulunması nedeniyle bazı mahpusların yer yatağında yattığı, dolap sayısının yetersiz olduğu hususları göz önünde bulundurularak; kalabalıklaşma<sup>8</sup> sorununun giderilmesine yönelik çalışmalar yapılması,

**101.** Diş teknisyeni ihtiyacına yönelik görevlendirme yapılmasının değerlendirilmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

---

<sup>7</sup> Birleşmiş Milletler, Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar, Kural 105: “Mahpusların ruhsal ve fiziksel sağlıkları için her kurumda eğlendirici ve kültürel faaliyetler düzenlenir.”

<sup>8</sup> CPT, 2’nci Genel Rapor, Inf (92)3, para. 46: “Aşırı kalabalık, CPT’nin görev alanını doğrudan ilgilendiren bir konudur. Bir ceza infaz kurumundaki bütün hizmetler ve faaliyetler planlanandan daha çok kişinin olması durumunda olumsuz yönde etkilenecektir; söz konusu tesisteki genel yaşam kalitesinin çok ciddi biçimde düşme olasılığı vardır. Ayrıca ceza infaz kurumundaki veya ceza infaz kurumunun bir bölümündeki aşırı kalabalıklaşma, fiziksel açıdan insanlık dışı veya aşağılayıcı düzeye gelebilir.”